

ICDO – WG Duurzame Overheidsopdrachten

Activiteitenverslag 2018

1. Overleg ICDO werkgroep duurzame aankopen

De werkgroep heeft in 2018 verschillende (beleids-) taken verzorgd via elektronische weg of via satellietgroepen. In het bijzonder kan verwezen worden naar de afstemmingen rond de ontwerp teksten van een herziening van de omzendbrief duurzame aankopen (zie verder punt 3), de klankbordgroep voor de verdere ontwikkeling van www.gidsvoorduurzameaankopen.be (zie verder punt 7) en de afstemming rond de Belgische vertegenwoordigingen op internationale fora.

2. Belgisch toezichtrapport overheidsopdrachten en concessies

Op vraag van de Europese Commissie werd het eerste *Belgische Toezichtrapport inzake de overheidsopdrachten en de concessies (2018)* opgesteld. De werkzaamheden werden gecoördineerd vanuit de FOD Kanselarij van de Eerste Minister. Hoofdstuk 5 betreft informatie over de praktische implementatie van nationale strategische aspecten en gaat in op milieuvriendelijke, sociale / ethische en innovatieve overheidsopdrachten. De werkzaamheden rond dit hoofdstuk werden gecoördineerd vanuit de technische werkgroep duurzame overheidsopdrachten van de Interministeriële Conferentie Duurzame Ontwikkeling. De tekst van het rapport kan teruggevonden worden op: <https://www.publicprocurement.be/nl/nieuws/toezichtrapport-2018>.

3. Evaluatie van de omzendbrief van 16 mei 2014

De ICDO werkgroep heeft in het najaar van 2017 een onderzoek uitgevoerd naar de implementatie van de omzendbrief van 16 MEI 2014 – *Integratie van duurzame ontwikkeling, met inbegrip van sociale clausules en maatregelen ten voordele van kleine en middelgrote ondernemingen, in het kader van overheidsopdrachten geplaatst door federale aanbestedende instanties*. Dit onderzoek werd op 5 januari 2018 goedgekeurd door de ICDO. De tekst van de evaluatie is beschikbaar op www.gidsvoorduurzameaankopen.be.

De evaluatie van het federaal beleid duurzame overheidsopdrachten, samen met enkele vaststellingen uit de GAP-analyse (zie verder hoofdstuk 5), was de aanleiding tot de herziening van deze omzendbrief. Verschillende voorbereidende vergaderingen met de FOD Kanselarij, de FOD BOSA en het FIDO gaven aanleiding tot een ontwerp van tekst die in oktober werd voorgelegd aan de leden van de ICDO. De tekst en opmerkingen van de ICDO werden op 5 november voorgelegd aan de Commissie Overheidsopdrachten.

4. Strategisch Federaal Aankoopbeleid

In het kader van de heroriëntering van het federaal aankoopbeleid werd het vroegere netwerkoverleg van federale aankopers opgeheven en vervangen door het nieuwe Strategische Federaal Aankoopoverleg (SFA). Dit SFA komt maandelijks samen en wordt

bijgestaan door het Dienstencentrum Aankoop bij de FOD BOSA. Het heeft de opdracht om het gemeenschappelijke federale aankopen te coördineren over een 30-tal Tactisch-Operationele Federale Aankoopoverlegorganen (TOFA's). Daarnaast staat het SFA in voor het tot stand komen van het federale aankoopbeleid. Duurzame aankopen wordt hier gezien als één van de vier strategische doelstellingen. Het thema komt ook op heel wat plaatsen terug in het Regeerakkoord van 2014.

Na reflectie over haar eerste werkjaar stelde het SFA vast dat de TOFA's de taak hebben om snel opdrachtdocumenten te produceren, maar dat net daardoor budgettaire en duurzame (middel)lange termijnwinsten worden gemist. Vandaar dat er bijkomend nood is aan beleidsteams die voor bepaalde categorieën dieper ingaan op de behoeften van de federale overheid vanuit een (middel)lange termijn perspectief voor een bepaalde categorie (categoriemanagement). Het korte-termijn aankoopbeleid kan zich hier vervolgens op afstemmen.

In 2018 werd reeds een eerste beleidsteam facility management in het leven geroepen. In 2019 wordt bijkomend werk gemaakt van beleidsteams rond betalingsdiscipline, schoonmaak, dienstreizen en evenementen. Voor de laatste 2 beleidsteams heeft het FIDO aangeboden om bijkomende ondersteuning te bieden vanuit haar in het verleden ontwikkelde instrumenten.

Het SFA startte reeds in 2017 met de inventarisatie van de behoeften van de federale diensten (meerjarenplanning). Deze behoeftecaptatie dient uit te monden in een analyse van de behoeften met het oog op het creëren van schaalvoordelen voor bepaalde categorieën, dit via gemeenschappelijke aankopen voor de ganse federale overheid. Ook het FIDO heeft de lijst van toekomstige behoeften onderzocht met het oog op prioriteiten rond duurzame producten en diensten. De begeleidende klankbordgroep van 9 oktober 2018 besliste op basis van deze oefening om duurzame informatiefiches uit te werken rond afval, smartphones en verdelers van dranken, koffiemachines (inclusief snacks). Het voorstel werd eveneens besproken op het SFA van 18 oktober 2018.

Voor de aangegeven prioriteiten zal het FIDO bijkomende ondersteuning uitwerken in het kader van de actualisering van www.gidsvoorduurzameaankopen.be (zie verder punt 7) .

5. Circulaire economie en overheidsopdrachten

Het FIDO heeft verschillende clausules rond circulaire economie besproken m.b.t. de opmaak van het nieuwe raamcontract draagbare en vaste computers en schermen voor de ganse federale overheid, dit onder leiding van het Ministerie van Defensie. De clausules werden verder op 8 oktober 2018 voorgesteld aan een kennisdelingsnetwerk circulair aankopen op initiatief van LNE (Leefmilieu, Natuur en Energie).

6. Medewerking met andere beleidsinitiatieven

Vanuit de ICDO werkgroep duurzame overheidsopdrachten wordt er afstemming gezocht en vertegenwoordiging verzorgd met betrekking tot verschillende beleidsinitiatieven die vanuit de sectoren vorm krijgen. Het betreft in het bijzonder overleg rond de implementatie van een CO2-prestatieladder in België (naar Nederlands voorbeeld).

Verder nam het FIDO deel aan de verschillende overlegmomenten van het steunpunt van Vlaamse lokale besturen en enkele Green Deals (OVAM).

Zoals vermeld onder punt 4 hier boven werkte het FIDO actief mee aan het bestek voor het nieuwe raamcontract draagbare en vaste computers voor de ganse federale overheid. Verschillende pistes rond ethisch en milieuvriendelijke toestellen werden onderzocht en geïntegreerd in het bestek. Ook werd aandacht besteed aan het thema circulaire economie. Het bestek werd gepubliceerd in de zomer van 2018.

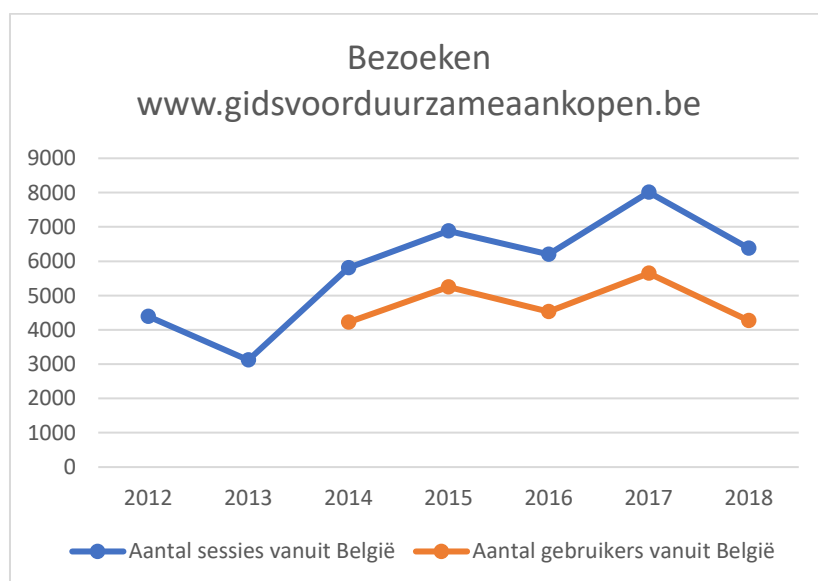
7. Instrumentarium: 'Gids voor duurzame aankopen'

Reeds 12 jaar kunnen professionele aankoopexperten terecht op de [Gids voor Duurzame Aankopen](#) voor aanwijzingen om hun overheidsopdrachten innovatief, milieuvriendelijk, sociaal en ethisch verantwoord te maken. Naast regelgevende en beleidsinformatie verwijst de gids ook naar goede praktijken, voorbeeldbestekken, labels, criteria en clausules. De gids bevat ook heel wat fiches, gebundeld per productgroep, die een hulp moeten zijn voor aankopers in de voorbereiding van hun bestek.

De informatie op de gids wordt gecoördineerd vanuit het FIDO maar is vaak het resultaat van samenwerking tussen verschillende diensten en experts.

In 2018 is het FIDO gestart met de analyse van de behoeften van de federale overheid, gecoördineerd vanuit het Dienstencentrum Procurement van de FOD BOSA (zie punt 4 hier boven). De analyse moet de opstap zijn tot de productie van bijkomende fiches in 2019, maar nu meer afgestemd op de toekomstige behoeften van de federale overheid. Daarnaast zal er een actualisatie van de labels volgen en zal in samenwerking met het NBN een inventaris van duurzame normen opgemaakt worden.

Het belang van de site kan afgeleid worden uit onderstaande grafiek (cijfers uitgefilterd voor Belgische bezoeken):

Periode	Aantal sessies vanuit België	Aantal nieuwe sessies vanuit België	Aantal gebruikers vanuit België	Aantal nieuwe gebruikers vanuit België	Gemid. verblijfsduur per sessie	Pagina's per sessie
1/12/2011 - 1/12/2012	4392	61%			3:49	
1/12/2012 - 1/12/2013	3118	70,0%			2:59	
1/12/2013 - 1/12/2014	5812	64,2%	4223	1203	4:27	5:53
1/12/2014 - 1/12/2015	6884	66.5%	5254	1360	3:40	5.09
1/12/2015 – 1/12/2016	6206	66.74%	4527	1295	3:55	4:51
1/12/2016 – 1/12/2017	8010	69.56%	5647	1716	3:02	4.51
1/12/2017 – 1/12/2018	6377 (= 61.94% van mondiaal aantal sessies)	61.34%	4267		3:34	5.03

- De gids is na een piekjaar in 2017 (omwille van de communicatie over de nationale conferentie duurzame overheidsopdrachten), teruggevallen rond haar gemiddelde van 6657 gebruikers in België over de laatste 5 jaren. Dat doet vermoeden dat het instrument gebruikt wordt door een relatief stabiel publiek dat niet afhankelijk is van bijkomende campagnes.
- Bijna 62% van de gebruikers komt uit België. Opvallend is dat bijkomend 12.5% van de gebruikers afkomstig is uit Frankrijk en 4.5% uit Nederland.
- In 2018 werden er 879 documenten gedownload (597 Franstalig en 282 Nederlandstalig)